

**Nadzwyczajne posiedzenie plenarne
Naczelnej Rady Adwokackiej
24 lutego 2022 roku**

Adw. Przemysław Rosati otworzył nadzwyczajne posiedzenie plenarne NRA, które odbywa się w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie przy ul. Świętojerskiej 16, z tym zastrzeżeniem, że członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej będą mogli uczestniczyć w tym posiedzeniu i brać udział w podejmowaniu uchwał za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość w trybie określonym w §7 ust. 3 i 4 *Regulaminu działania organów adwokatury i organów izb adwokackich*.

Powitał na posiedzeniu wszystkich uczestników – dziekanów ORA, Członków NRA i zaproszonych gości.

Pkt 1

Naczelna Rada Adwokacka bez uwag przyjęła porządek obrad w brzmieniu zaproponowanym przez Prezydium NRA (w załączeniu).

Pkt 2

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie sytuacji w Ukrainie w związku z agresją militarną Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę oraz otworzył dyskusję.

Członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej przedyskutowali przedłożony projekt uchwały, zgłaszając uwagi redakcyjne i merytoryczne.

Adw. Przemysław Rosati wobec wyczerpania dyskusji odczytał treść uchwały z uwzględnieniem zaproponowanych zmian i wobec braku dalszych uwag poddał ją pod głosowanie.

Naczelna Rada Adwokacka podjęła przez aklamację uchwałę w związku z agresją militarną Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę (uchwała nr 45/2022 – w załączeniu).

Pkt 3

Adw. Przemysław Rosati poinformował o rozmowie podczas dzisiejszego posiedzenia Prezydium NRA z adw. Tomaszem Wilińskim, który jest zaangażowany w pomoc prawną na granicy. W wielu okręgowych radach adwokackich systematycznie jest organizowana pomoc dla uchodźców, a Prezydium NRA rozważa powołanie nieformalnego zespołu koordynującego te działania. Zwrócił uwagę na konieczność zmian prawnych związanych ze zmianą sposobu wydawania wiz do Polski dla obywateli Ukrainy, bowiem obecnie wizy są wydawane w polskich konsulatach na terenie Ukrainy, a zdaniem adwokatów powinny być wydawane na terytorium Polski. Prezes NRA przygotuje stosowne wystąpienie, zwracając uwagę władz państwowych na konieczność pilnej nowelizacji przepisów w tym zakresie. Następnie wskazał, że podczas posiedzenia Prezydium NRA padła propozycja ścisłej współpracy z Wojewódzkimi Centrami Zarządzania Kryzysowego, a w planach jest przygotowanie instrukcji na temat procedury

azyłowej, którą za pośrednictwem mailingu otrzyma każdy adwokat w Polsce. Otworzył dyskusję.

Adw. Mikołaj Pietrzak poinformował, że w ogólnym zarysie Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie zamierza wyznaczyć koordynatora, który otrzyma specjalny adres mailowy na który będą mogły pisać osoby potrzebujące pomocy. Zadaniem koordynatora będzie rozdzielanie spraw do adwokatów i aplikantów adwokackich, którzy wyrazili chęć świadczenia bezpłatnej pomocy w tym zakresie, a także koordynacja przepływu informacji.

Adw. Jarosław Szczepaniak wskazał, że należy zmienić optykę postrzegania sytuacji, bo należy mieć świadomość, że za chwilę na granicy polsko-ukraińskiej pojawią się miliony uchodźców. W związku tym musi być koordynacja działań i powinna być prowadzona na poziomie Naczelnej Rady Adwokackiej, ale też powinny być stworzone na granicy centra pomocy, gdzie adwokaci pełniliby dyżury. Przy dużym napływie uchodźców obecne przepisy staną się niewydolne i słusznym jest pomysł wystąpienia do władz o dostosowanie przepisów wizowych. Adwokatura powinna zastanowić się także nad organizowaniem pomocy bezpośredniej, adwokaci powinni się włączyć również w organizowanie mieszkań dla uchodźców, w których mogliby się zatrzymać. Kolejna kwestia to przekazywanie informacji do Ukraińców. Powinna być stworzona strona w języku ukraińskim, gdzie znajdą się wszystkie ważne informacje. Adwokatura powinna pozostawać w kontakcie z konsulatami i ambasadorem Ukrainy, z diasporami ukraińskimi i białoruskimi. Zespół który by powstał na poziomie NRA, powinien mieć natomiast stały kontakt z koordynatorami w izbach adwokackich. Poinformował, że z informacji otrzymanych od koleżanek i kolegów adwokatów z Ukrainy, tempo przesuwania się wojsk rosyjskich na terenie Ukrainy jest bardzo szybkie i w związku z tym trzeba działać niezwykle szybko, by zapewnić skuteczną pomoc.

Adw. Leszek Cholewa podzielił się informacjami o działaniach Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, która jest w kontakcie z Ośrodkiem Wsparcia Cudzoziemców. ORA współpracuje także z Wydziałem Filologii Uniwersytetu Śląskiego, w celu zapewnienia tłumaczy. Dodał, że jeżeli konflikt wejdzie w fazę przewlekłą, trzeba będzie zmierzyć się z kwestią zakresu pomocy prawnej udzielanej dezertantom czy osobom uchylającym się od służby wojskowej. Wyraził opinię, że z powodów humanitarnych należy wszystkich objąć ochroną prawną.

Adw. Rafał Dębowski zaproponował, aby nawiązać także współpracę systemową ze Związkiem Ukraińców w Polsce i innymi organizacjami, bo one najlepiej wiedzą jakie są potrzeby obywateli Ukrainy.

Adw. Jerzy Świteński wyraził opinię, że należy nastawić się na długofalową pomoc humanitarną. Niezależnie od doraźnej pomocy azyłowej, która być może przybierze ogromne rozmiary, należy mieć także na uwadze, że być może władze ukraińskie zahamują odpływ obywateli z kraju, widząc w tym exodusie pewne niebezpieczeństwo. Wyraził wątpliwość, czy napływ obywateli Ukrainy rzeczywiście będzie tak masowy i niekontrolowany jak się zakłada. Wyraził opinię, że adwokatura powinna myśleć długofalowo o przygotowaniu się do szerszej akcji współuczestnictwa w pomocy humanitarnej, także na rzecz obywateli Ukrainy, którzy już przebywają na terenie Polski i znaleźli się Polsce nie z powodu wybuchu wojny.

Adw. Jarosław Szczepaniak wyraził opinię, że pomimo wątpliwości zasygnalizowanych przez adw. Jerzego Świteńskiego, należy się przygotować na ogromną falę uchodźców. Na dzisiaj adwokatura powinna się przygotować w ten sposób, że należy stworzyć listę adwokatów, którzy chcą się zaangażować w pomoc prawną i druga kwestia to stworzenie listy adwokatów, którzy udzielą wsparcia socjalnego, jak mieszkanie czy wyżywienie, przynajmniej w początkowym okresie, zanim zadanie te przejmą organizacje państwowe. Wskazał, że prawdopodobnie organizacje państwowe nie są przygotowane na przyjęcie nagle dużej liczby osób do swoich

ośrodków, bo te już teraz są pełne uchodźców. Podkreślił znaczenie pomocy socjalnej dla obywateli Ukrainy, w szczególności pomocy dla ukraińskich adwokatów i ich rodzin.

Adw. Przemysław Rosati przypomniał, że adwokatura ma już doświadczenie w udzielaniu pomocy dla dzieci z Afganistanu i zaproponował, aby korzystając z tej szerokiej wiedzy i doświadczenia, w pierwszej kolejności skierować pomoc do dzieci uchodźców z Ukrainy.

Adw. Jarosław Szczepaniak zasugerował, aby rozważyć nawiązanie kontaktu z innymi środowiskami zawodów zaufania publicznego, aby te działania pomocowe były prowadzone na szerszą skalę.

Adw. Rafał Dębowski poinformował, że samorząd radców prawnych spotyka się dzisiaj z przedstawicielami Związku Ukraińców w Polsce i na tę chwilę, z uwagi na logistykę, może być trudne koordynowanie przez adwokaturę działań wszystkich samorządów zawodów zaufania publicznego.

Adw. Przemysław Rosati zwrócił uwagę, że bardzo ważną rolę pełnią także organizacje pozarządowe, zaangażowane w pomoc humanitarną czy prawną, które znają rzeczywiste potrzeby i oczekiwania obywateli Ukrainy i współpraca z tymi organizacjami może być niezwykle cenna, by adwokatura nie podejmowała nieefektywnych. Następnie podsumował dyskusję i zgłoszone w jej toku propozycje: docelowo we wszystkich okręgowych radach adwokackich będą powoływani koordynatorzy, czy też osoby odpowiedzialne za pomoc prawną i być może humanitarną, a ich działanie będzie koordynowane przez zespół powołany przez Prezydium NRA, po drugie powstanie instrukcja dla adwokatów, adwokatura nawiąże także kontakt z diasporą i Związkiem Ukraińców w Polsce, konsulem i ambasadorem Ukrainy, Towarzystwem Ukraińskim, uniwersytetami i samorządami studentów, organizacjami pozarządowymi; w kolejnej fazie działań nawiąże kontakt z ośrodkami dla uchodźców, udzieli wsparcia dzieciom uchodźców bazując na kanwie akcji zorganizowanej na rzecz dzieci będących ofiarami konfliktu w Afganistanie.

Adw. Andrzej Zwara wyraził opinię, że Naczelna Rada Adwokacka powinna podjąć odrębną uchwałę wyrażającą solidarność Polskich adwokatów z adwokatami z Ukrainy.

Adw. Michał Szpakowski poparł wniosek adw. Andrzeja Zwary, a następnie podzielił się praktycznymi informacjami na temat wniosków azylowych. Wskazał, że tymczasowe pełnomocnictwo do złożenia wniosku azylowego można uzyskać od diaspory ukraińskiej w Polsce. Kopię pełnomocnictwa od osoby, która jest uchodźcą i będzie wnioskowała o ochronę międzynarodową można uzyskać także elektronicznie i do czasu nawiązania kontaktu bezpośredniego można się takim pełnomocnictwem posługiwać. Wskazał, że obywatele Ukrainy bardzo często używają aplikacji Telegram, jako sposobu kontaktu.

Adw. Mikołaj Pietrzak poparł pomysł adw. Andrzeja Zwary wskazując, że ma wiedzę, że adwokaci i samorządy adwokackie w Ukrainie czekają na moralne wyrazy wsparcia i solidarności i na pewno zostanie to dobrze odebrane. Jest wskazane podjęcie uchwały, która byłaby kierowana na zewnątrz do adwokatów ukraińskich.

Adw. Stanisław Kłys wyraził opinię, że każdy gest solidarności ma znaczenie i co do zasady nie ma wątpliwości, że należy to uczynić. Na tym etapie wystarczającym będzie wskazanie, że Adwokatura Polska wyraża solidarność z Ukrainą i popiera działania kolegów zmierzające do obrony praw i wolności. Poinformował także o planach zorganizowania koncertu solidarnościowego.

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, po przeprowadzonej dyskusji i wymianie uwag, przedstawił projekt uchwały, a następnie poddał ją pod głosowanie.

Naczelna Rada Adwokacka podjęła przez aklamację uchwałę wyrażającą solidarność z Adwokaturą Ukraińską (uchwała nr 46/2022 – w załączeniu).

Adw. Przemysław Rosati podsumowując dyskusję, wskazał że omówione środki będą wiodącymi i będą rozszerzane o kolejne rozwiązania w reakcji na zmieniającą się rzeczywistość. Zwrócił się do dziekanów okręgowych rad adwokackich o jak najszybsze przesłanie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej nazwisk koordynatorów w Izbach.

Adw. Mikołaj Pietrzak zwrócił się do Prezesa NRA o rozważenie przesunięcia zaplanowanego na dzisiaj spotkania dziekanów okręgowych rad adwokackich.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że jest to uzależnione od istniejącego harmonogramu posiedzeń plenarnych Naczelnej Rady Adwokackiej, aby w trybie regulaminowym mogły zostać przesłane materiały.

Pkt 4

Adw. Stanisław Kłys wyraził opinię, że wydarzenia w Ukrainie będą wymagały udzielania nieustannego wsparcia, zwłaszcza duchowego, ludziom, którzy będą uciekać do Polski i każdy powinien starać się w sposób zorganizowany lub indywidualny nieść i świadczyć odpowiednią pomoc. Poinformował, że zamierza zorganizować koncert dla Ukrainy i proponuje, by odbył się w Krakowie.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że w powyższym zakresie pozostanie w kontakcie osobistym z adw. Stanisławem Kłymem.

Adw. Bartosz Przeciechowski zreferował aktualne problemy na terenie Izby Lubelskiej, wynikające z sytuacji w Ukrainie.

Adw. Przemysław Rosati wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie, jednocześnie dziękując zgromadzonym za uczestnictwo.

Protokołowała:
Anna Paciorek
Anna Paciorek

Przewodniczył:
Przemysław Rosati
adw. Przemysław Rosati
Prezes NRA

Protokół sporządził:
Bartosz Grohman
adw. Bartosz Grohman
Sekretarz NRA